

finansielle Tilstand tilsteder at yde noget Bidrag hertil, skal bestemmes, hvor stort dette Bidrag skal være, og at det saa fremdeles ved Lov skal fastsættes, hvorledes Island fremtidig skal tage Deel i den fælles Lovgivning og Forvaltning. Naar der her tales om Lov, kan jeg ikke see, at det kan forstaaes anderledes, end at der menes en af Althinget i Forbindelse med Kongen vedtagne Lov. Men gaar det da an at lade Althinget og Kongen alene ved Lov bestemme, hvorledes Island skal tage Deel i Lovgivningsmagten for de Auliggender, som ere fælles, og som altsaa navnlig ogsaa berøre Kongeriget? Det forekommer mig, at dette ikke gaar an. Den ærede Minister bemærkede, at det vilde være meget onfeligt, om man kunde holde Sagens Stilling saaledes, at det i alt Fald for Island saae ud, som der kun var Tale om en fri Forhandling mellem Althinget og Regjeringen. Jeg veed ikke, om den ærede Minister med denne Udtalelse tilføjede at ville gjøre nogen Indvending mod de Betragtninger, som bleve fremsatte af det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgfreds (Stræbe), og som jeg har tilladt mig at støtte; men mig forekommer det i alt Fald, at den Betragtning, som han saaledes fremhævede, ikke kunde have saa særdeles Meget for sig. Jeg kan ikke see, at det med Føje kan forstyrre det gode Forhandlingsforhold mellem Regjeringen og det islandiske Althing, at Kongerigets Rigsdag henvender sin Opmærksomhed paa de almindelige statsretlige Punkter i Sagen, naar der fra Rigsdagens Side ikke tages Beslutninger, som i nogen Maade maatte kunne siges at træde frænkende eller fjendtlig op ligeoverfor de Synspunkter, som navnlig Islands Althing hidtil har fastholdt, og derom er der efter min Mening jo ikke Tale. Naar den ærede Minister særligt henviste til, at det jo efter Lovforslagets § 4 er forbeholdt Rigsdagen at tage sin endelige Beslutning om Strafftrædelsen af den her omhandlede Lov, naar den seer det endelig af Althinget vedtagne Lovforslag om den islandiske Forfatning, vil jeg dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at den Stilling, som man paa den Maade vilde berede Rigsdagen, naar den indtil da skulde afholde sig fra at udtale

sig angaaende de vigtige Spørgsmaal, som kunne fremkomme vedrørende Forholdets politiske Ordning, vilde blive meget uheldig. Rigsdagen vilde da være stillet mellem de to Alternativer, enten passivt, indirecte og stiltiende at godkjende den Ordning, som maatte have fundet Sted mellem Regjeringen og Althinget, uden at Rigsdagen havde taget activ Deel deri, uagtet der maaskee i denne Ordning maatte findes enkelte, muligens ganske faa, Bestemmelser, som efter Rigsdagens Mening maatte siges at være uheldige, eller paa Grund af saadanne, maaskee mindre vigtige Uoverensstemmelser, at forkaste en Ordning, som da, vel at mærke, blev forelagt som et maaskee mofommeligt tilkæmpet Resultat af lange Forhandlinger mellem Regjeringen og Althinget. Dette forekommer mig overordentlig uheldigt, og det synes mig, at det er langt at foretrække, at den danske Rigsdag, medens Sagen endnu ligger for til Forhandling ogsaa med Althinget, udtaler sig om Sagen i dens Heelhed og ikke indskrænker sig til blot at have sin Opmærksomhed henvendt paa de finansielle Punkter. Jeg kan kun beklage, at Mindretallet, som har udtalt sig i den Retning, hvorfor jeg har tilladt mig at tage Ordet, ikke til denne Behandling har stillet noget Ændringsforslag. Jeg antager, at det kan være begrundet i, at Mindretallet ikke har kunnet opnaae større Tilslutning i Udvalget, og maaskee heller ikke — hvad jeg imidlertid ikke veed Noget om — fra Ministerens Side, og jeg antager, at Mindretallet da har ønsket ved denne Behandling yderligere at fornemme, hvorledes Stemningen er. Hvis mine Udtalelser kunne bidrage til, at Mindretallet til næste Behandling tager under Overveelse, hvorledes dette Punkt nærmere kunde bringes paa det Rene, vilde jeg forsaavidt have naaet, hvad der var Hensigten med mine Udtalelser. — Jeg skal endnu tillade mig at gjøre to Bemærkninger. Den ene er den, at jeg her, hvor Spørgsmaalet dreier sig om at slaae fast, vi haabe for lange Tider, en forfatningsmæssig Ordning af Forholdet mellem Island og det danske Rige, ikke kan nøies med Udtalelser, de være nok saa bestemte, fra den enkelte Ministers Side om,